نامه به سردبیر
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۲۱، مرداد ۱۴۰۱، ۵۹۰-۵۸۷

لزوم بازگشایی دانشگاه‌ها پس از بیماری کووید-۱۹

محمدرضا فروتنی [۱]

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۴/۲۰ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۱۴۰۱/۰۴/۲۵ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۱۴۰۱/۰۴/۳۰ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۵/۰۱

مقدمه

اواخر سال ۲۰۱۹ بیماری جدیدی تحت عنوان کووید-۱۹ از کشور چین آغاز شد و به سرعت اغلب نقاط دنیا را فرا گرفت [۱]. براساس اعلام سازمان جهانی بهداشت، این بیماری عفونی تنفسی، توسط یک کروناویروس جدید ایجاد شده بود [۲] ویروس های خانواده کرونا ویروس طی سال های گذشته، بیماری های متعددی از جمله بیماری سارس و بیماری مرس را ایجاد کرده بودند و می‌توانست برای سلامت جوامع بشری یک تهدید جدی باشد[۳] بیماری کووید-۱۹؛ اغلب فعالیت های جوامع بشری را تحت تأثیر خود قرار داده است [۴]. این فعالیت‌ها، گاهی در حوزه روانی و کسب و کار نیز تأثیر خود را القاء کرده است [۵]. از جمله مواردی که به شدت تحت تأثیر این رویداد قرار گرفته است؛ نحوه آموزش فراگیران در محیط دانشگاهی است [۶]. بیماری کرونا حتی در بودجه و اعتبارات عمومی دانشگاه‌ها نیز تأثیر اقتصادی خود را به جا گذاشته است [۷]. با شدت گرفتن بیماری، تصمیم مسئولین بر ادامه فرآیند آموزش فراگیران در فضای مجازی بود.استفاده از آموزش مجازی با شدت گرفتن بیماری و لزوم قرنطینه و رعایت فاصله اجتماعی به امری اجتناب ناپذیر برای جلوگیری از توقف آموزش تبدیل شد؛ اما دست اندرکاران را با چالش های جدید روبرو کرد [۸]. در این فرآیند؛ آموزش دانشجویان از طریق سامانه‌های مختلف انجام گرفت که علاوه بر ارائه دروس به صورت فایل‌های ضبط شده؛ امکان بارگذاری تکالیف را نیز برای مدرسین فراهم می‌آورد. در هرصورت آموزش مجازی دارای معایب و مزایای خاص خود است [۹]. تعیین یک موضوع و تکلیف خاص برای فراگیران؛ دانشجویان را بر آن می‌دارد که انجام تکالیف خود را به صورت نسخه برداری و بازگرداندن (copy Paste) انجام دهند. به عبارت دیگر؛ انجام تکلیف اغلب موارد توسط یک یا دو نفر انجام می‌گیرید و بقیه فراگیران این مطالب را به عنوان عملکرد شخصی خود در

۱- مربی دانشکده علوم پزشکی لارستان، کد ارکید: ۰۰۰۰-۰۰۰۲-۴۷۷۷۶-۲۸۸۴
تلفن: ۵۲۲۴۰۳۰۸-۰۷۱، دورنگار: ۵۲۲۴۰۳۰۸-۰۷۱، پست الکترونیکی: foroutani1349@gmail.com

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-25]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.5.7.2]
[DOI: 10.52547/jrums.21.5.589]

سامانه بارگذاری می‌کنند. به عنوان نمونه؛ ارائه تکلیف درسی در واحد میکروب شناسی در پنج رشته مختلف تحصیلی دانشجویان دانشکده علوم پزشکی لارستان انجام گرفت. ماهیت اصلی این واحد درسی در همه گروه‌ها؛ تاحدود زیادی یکسان بود و سرفصل‌ها در اغلب رشته‌های تحصیلی همپوشانی داشتند. به همین دلیل؛ تکالیف درسی تعیین شده نیز در اغلب موارد یکسان بود. این تکالیف حداقل در یک رشته تحصیلی می‌بایستی یکسان درنظر گرفته می‌شد؛ تا ارزیابی دانشجویان دچار مشکل نگردد. لذا از ابتدای نیم سال تحصیلی جدید، ارائه تکالیف به صورت هفتگی یا ماهیانه در نظر گرفته شد. بررسی بازخورد دانشجویان نشان می‌داد که گاهی فراگیران، حتی جملات برداشت شده از دیگران را یک‌بار نیز روخوانی نکرده و عین مطالب را به عنوان تکلیف درسی خود ارائه می‌دادند. وجود اشتباه‌های علمی و نگارشی در تکالیف ارائه دهندگان مشهود بود. زیرا این خطا و اشتباه را اغلب فراگیران به صورت مشابه تکرار می‌کردند.

بنظر می‌رسد که ارائه دروس به صورت مجازی، فراگیران را حتی از حداقل فعالیت و فراگیری نیز دور کرده است و ادامه این روند می‌تواند، صدمات جبران ناپذیری به آموزش کشور وارد نماید، به طوری که در برخی مطالعات که نظرات والدین را جویا شده‌اند، از جمله معایبی که ذکر کرده اند، ناکارآمدی تکالیف درسی است [۱۰]. استفاده از روش‌های تلفیقی آموزش مجازی و الزام دانشجویان به حضور در کلاس مجازی تاحدودی مشکل را به صورت موقت برطرف خواهد کرد [۱۱]. آزمون های مجازی و مشکلات متعدد این فرآیند، از جمله تقلب در آن ؛ به عنوان یکی از عوامل تهدیدکننده یادگیری در دانشجویان مطرح است [۱۲] استفاده از آموزش مجازی نیز به اشکال و روش‌های مختلف وجود دارد که بایستی با بررسی دقیق آنها، نمونه‌ای که با فضای آموزشی ایران سازگاری بیش‌تری دارد، انتخاب و مورد استفاده قرار گیرد [۱۳]. با آرام‌تر شدن روند بیماری کووید-۱۹ و فراهم کردن شرایط خوابگاهی مناسب؛ لزوم بازگشت به فضای آموزشی و آموزش چهره به چهره؛ بیش از پیش احساس شده و الزام آور خواهد بود..

References

[1] Zorriehzahra MJ, Dadar M, Ziarati M, Seidgar M, Hassantabar F, Ghasemi M, et al. A Perspective on the Origin of COVID-19 and Its Epidemic Situation in Iran and the World. *Journal of Marine Medicine* 2020; 2(1): 41-52.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-25]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.5.7.2]
[DOI: 10.52547/jrums.21.5.589]

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-25]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.5.7.2]
[DOI: 10.52547/jrums.21.5.589]

[2] Agharezaee N, Forouzesh F. SARS-COV-2: history, genetics, and treatment. *Journal of Arak University of Medical Sciences* 2020; 23(5): 666-85.

[3] Hojabr Rajeooni A, Mehrbod P. Molecular Structure of SARS-CoV-2 Virus and the Proposed Related Drugs. *Journal of Arak University of Medical Sciences* 2020;23(5):614-31.

[4] Khammarnia M, Setoodezadeh F. Intensifying health challenges in low-income provinces: The impact of the Corona pandemic. *Journal of Jiroft University of Medical Sciences* 2021; 8(1): 543-4.

[5] ALIAKBARI DEHKORDI M, Eisazadeh F, Aghjanbaglu S. Psychological Consequences of Patients with Coronavirus (COVID-19): A Qualitative Study. *Iranian Journal of Health Psychology* 2020; 2(2 (4) #r00953.-:(

[6] Shahsavari Isfahani S, Mosallanejad L, Sobhanian S. The effect of virtual and traditional methods on students learning and competency - based skillS. *Hormozgan Medical Journal* 2010; 14(3).

[7] Foroutani MR. The Economic Effects of Covid-19 Disease on Budget in Academic Centers. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences* 2021; 20(5): 607-10.

[8] Moosavi S, Gholamnejad H, Hassan Shiri F, Ghofrani Kelishami F, Raoufi s. Challenges of Virtual education During the Pandemic of COVID-19: A Qualitative Research. *Iran Journal of Nursing* 2022; 35(135): 94-105.

[9] Shams M, Rezvanian F. The analysis of advantages and disadvantages of virtual statistics and mathematics education. *Popularization of Science* 2021; 12(1): 62-76.

[10] Mohammadi M, Keshavarzi F, Naseri Jahromi R, Naseri Jahromi R, Hesampoor Z, Mirghafari F, et al. Analyzing the Parents ' Experiences of First course Elementary School Students from the Challenges of Virtual

Education with Social Networks in the Time of Coronavirus Outbreak 2020.

11] Azad Dosfani Z, Kareshki H, Amin Yazdi SA, Abdkhodaei MS. The effectiveness of social network-based blended learning in comparison with face-to-face education and social network-based education on student self-efficacy and academic achievement. *New Educational Approaches* 2021; 16(1): 71-88.

[12] Araghiyanmojarad F, Jouybari L, Jouybari L, Yaghobi T. Virtual exam fraud and prevention strategies. *Iranian Journal of Medical Education* 2021; 21(0): 281-2.

[13] Ataran M. Virtual University: RE-Reading Existing Narrations. *J RES Planning Higher Education* 2007; 13(1): 43.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-25]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.5.7.2]

[DOI: 10.52547/jrums.21.5.589]